

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci **žalobcu Jozefa Simana**, nar. [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ] zast. Združenie na ochranu práv občana - AVES, Bratislava, Jána Poničana 9, IČO 50 252 151 proti žalovanému **BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA**, so sídlom 1, Boulevard Haussmann, 75009 Paríž, Francúzsko, reg. č. 542 097 902, konajúceho na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, Bratislava, Karadžičova 2, IČO 47 258 713 zast. Advokátska kancelária Nagyová Tenkač, s.r.o., Bratislava, Ružinovská 42, IČO 36 862 169 o zaplatenie 3 016,-Eur s prísl. takto

r o z h o d o l:

- I. Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi 3 016,-Eur v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.
- II. Žalobcovi sa **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

O d ô v o d n e n i e

1. Podanou žalobou, doručenou súdu dňa 05. 01. 2020, sa žalobca domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 3 016,-Eur. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalovaného spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a. s., ako veriteľ a žalobca ako dlžník mali uzatvoriť dňa 11. 04. 2009 žiadosť/zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej mal byť žalobcovi poskytnutý spotrebiteľský úver na kúpu športového tovaru vo výške 158,40 Eur. Touto žiadosťou mal žalobca v časti C) súčasne požiadať o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca vo výške 700,-Eur s vydaním kreditnej karty na jeho meno. V predajni žalobcovi nebola daná

-Pokračovanie-

žiadna zmluva a nebola mu ani dodatočne doručená. K zmluve sa dostal až v konaní vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 6Csp/3/2019. Zmluvné dojednania sa uzatvárali na formulári, ktorý je zároveň žiadosťou o poskytnutie úveru na kúpu tovaru, ale aj zmluvou o revolvingovom úvere a vydaní kreditnej karty. Pre vznik zmluvy sa vyžaduje podpis oboma zmluvnými stranami, žalobca žiadosť nepodpísal, podpis na zmluve nie je jeho, právny predchodca žalovaného ju tiež nepodpísal, nemožno ju považovať za riadne a platne uzavretú, úverový rámec (revolvingový úver) nebol ani dodatočne individualizovaný všetkými podstatnými náležitosťami z hľadiska zákona o spotrebiteľských úveroch. Predmetná zmluva má formu vopred predtlačeneho formulára bez akéhokoľvek individuálneho vyjednávania s tým, že v časti C) zmluvy bola subsumovaná žiadosť, aby spoločnosť CETELEM Slovensko, a. s. zaradila dlžníka do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca a poskytla úverový limit vo výške 700,-Eur a vydala kreditnú kartu na meno dlžníka s tým, že dlžník berie na vedomie, že žiadosť o vydanie karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania a v prípade, ak po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť takejto žiadosti v plnom rozsahu, môže veriteľ zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ním stanovenú nižšiu výšku. Dlžník prehlásil, že sa zaväzuje splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške 5 % poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak, a to i telefonicky. Termín splátok je 10. deň v mesiaci a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B). Žalobca mal záujem získať iba úver na zakúpenie tovaru a nie získať úver formou kreditnej karty typu revolvingového úveru. Mal údajne podpísať zmluvu, v ktorej neboli individuálne vyjednané podmienky, nemal by ani žiadnu možnosť akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť obsah zmluvy ako je táto koncipovaná v časti C). Žalobcovi nebola ani ponúknutá možnosť odmietnuť vopred pripravený revolvingový úver. Zo znenia vyplýva, že žalobca len požiadal o zaradenie do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca a vydanie kreditnej karty. Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere nebola uzatvorená slobodne a vážne, pretože žalobca nemal zámer takúto zmluvu uzatvoriť. Táto časť zmluvy je absolútne neplatný právny úkon. Žalobcovi bolo nútené poskytnutie revolvingového úveru, o ktorý nežiadal a nemal ani možnosť vylúčiť to, ide o nekalú obchodnú praktiku. Kreditná karta bola žalobcovi doručená na základe rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného po uplynutí 6 mesiacov od (údajného) podpisu listiny, pričom v tom čase nemal o podmienkach poskytnutia úveru zodpovedajúce informácie. Žalobca čerpal od žalovaného spolu sumu 5 869,-Eur a uhradil 9 607,47 Eur. Rozdiel medzi týmito dvoma sumami je 3 738,47 Eur. Prijatím takéhoto plnenia bez právneho dôvodu preto vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, ktoré musí vydať. Žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia žalobca podáva v rámci dvojročnej subjektívnej a trojročnej objektívnej premlčacej doby. O vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného z úveru vedeného pod registračným číslom 42674031139100 zo zmluvy zo dňa 11. 04. 2009 sa žalobca dozvedel v júli 2019. Zmenou žaloby zo dňa 26. 07. 2019, ktorá bola tunajšiemu súdu doručená k sp.zn. 6Csp/3/2019 sa žalobca domáhal určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Zmena žaloby nebola súdom pripustená s ohľadom na hospodárnosť konania, keďže zmluvný vzťah, založený zmluvou z 11. 04. 2009 nebol v priebehu súdneho konania nijak skúmaný, pričom je ho možné skúmať z hľadiska platnosti či iných atribútov v osobitnom konaní. Žalobca si žalobným návrhom uplatňuje nárok v rámci plynutia trojročnej objektívnej premlčacej doby - od 05. 01. 2017 do dňa poslednej úhrady, vykonanej dňa 11. 02. 2019. V tomto období prijal žalovaný od žalobcu nad rámec plnenie vo výške 3 016,-Eur, ktorej sumy sa žalobca v tomto konaní domáha.

2. Ako dôkazy označil žiadosť/zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 11. 04. 2009, potvrdenie o úhradách, potvrdenie o čerpaní.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že dňa 11. 04. 2009 žalovaný (jeho právny predchodca) ako veriteľ a žalobca ako dlžník uzavreli žiadosť/zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, ktorej predmetom bol podľa časti B) poskytnutie klasického úveru vo výške 158,40 Eur, s tým, že sa žalobca ako dlžník zaviazal uvedený úver zaplatiť žalovanému ako veriteľovi v 9 mesačných splátkach, každá vo výške 17,60 Eur, vždy k 15. dňu v mesiaci a podľa časti C1) ÚVEROVÁ KARTA a časti C) Úverová karta, ktorá predstavovala žiadosť žalobcu ako klienta, aby ho žalovaný zaradil do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytol mu úverový rámec vo výške 700,-Eur a vydal kreditnú kartu na jeho meno. V časti C) sú jednoznačne a zreteľne uvedené údaje týkajúce sa úverovej karty v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými ku dňu uzatvorenia Úverovej zmluvy, a to: „Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % mne poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak, a to i telefonicky. Súhlasím s platbami uvedenými v bode C1). Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B).“ V časti C1) je uvedené, že mesačná úroková sadzba je od 1,77 %, príklad výpočtu RMPN: pri ročnej úrokovej sadzbe 21,24 %, úverovom rámci 700,-Eur (21 088,20 SK), pravidelnom mesačnom splácaní splátky 5 % z úverového rámca a bez poistenia je RMPN 29,25 %. Výška mesačného poplatku za správu revolvingového spotrebiteľského úveru platného ku dňu podpisu žiadosti/zmluvy, je 1,63 EUR. V zmluve žalobca ako klient prehlásil, že sa oboznámil so Všeobecnými podmienkami žalovaného pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (ďalej aj „VÚP“) a súhlasí s nimi bez výhrady. Z bodu V.11. týchto VÚP vyplýva, že VÚP a SP (sadzobník poplatkov) platný v prvý deň čerpania úveru sú neoddeliteľnou súčasťou všetkých úverových zmlúv uzavretých medzi klientom a veriteľom. Podľa bodu I.5. VÚP, VÚP sú výzvou neurčenému počtu osôb na podanie návrhu na uzavretie zmluvy v súlade s týmito podmienkami subjektu, ktorý výzvu urobil, t.j. žalovanému. V bode II.1.2 VÚP je uvedené, že žiadosť sa po jej riadnom vyplnení, označení dátumom a podpísaní klientom stáva návrhom klienta na uzavretie zmluvy. S prihliadnutím na § 43a ods. 1, § 43c ods. 1, 2 OZ, ako aj na čl. IV. VÚP bolo v danom prípade prijatím návrhu zo strany žalovaného odoslanie oznámenia o prijatí žiadosti a poskytnutí úverového rámca žalobcovi ako klientovi, a to v nadväznosti na posúdenie priebehu splácania klasického úveru. Uvedené oznámenie žalovaný zaslal žalobcovi spolu s kreditnou kartou, s ktorou žalobca následne čerpal revolvingový úver. Žalobca svojím aktívnym konaním potvrdzoval svoju vôľu uzatvoriť zmluvu, správal sa ako zmluvná strana opakovaným čerpaním z kreditnej karty aj splácaním úveru v priebehu viac ako šesť rokov. K čerpaniu z kreditnej karty žalobcu nikto nenútil, bolo na slobodnej a vážnej vôli žalobcu, či bude z kreditnej karty čerpať alebo nie. V prípade, ak súd predbežne posúdi zmluvu ako neplatný právny úkon z dôvodu nedodržania zákonom stanovenej písomnej formy, je nepochybné, že nejde v zmysle § 455 ods. 1 OZ o bezdôvodné obohatenie. V takom prípade sa žalobca nemôže domáhať voči žalovanému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže plnenie poskytnuté žalobcom sa za bezdôvodné obohatenie nepovažuje. Zároveň vzniesol námietku premlčania. Ak žalobca namieta, že na jeho strane absentovala vôľa uzatvoriť zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty, resp. že táto zmluva nebola uzatvorená v písomnej forme či o jej uzatvorení nemal vedomosť, v dôsledku čoho považuje zmluvu za neplatný právny úkon, mal preukázateľnú vedomosť o tvrdených nedostatkoch počnúc od uzavretia tejto zmluvy, úhradou jednotlivých platieb vedel, že spláca niečo, o čo nemal záujem, resp. o čom nevedel, že uzavrel zmluvu (podľa jeho tvrdenia); taktiež vedel o tom, akú výšku uhrádzal a kedy uhradil istinu, teda kedy vrátil čerpanú čiastku. Žaloba bola súdu doručená dňa 07. 01. 2020. Je preto jednoznačne zrejmé, že žalobca nemá nárok na vrátenie tých čiastok, ktoré uhradil pred viac ako dvoma rokmi od podania žaloby. Žalobu žiadal v celom rozsahu zamietnuť a priznať nárok na náhradu trov konania.

4. Ako dôkazy označil úverovú zmluvu spolu s formulárom o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, oznámenie žalovaného adresované žalobcovi, potvrdenie o odfinancovaní peňažných prostriedkov zo dňa 17. 02. 2020, potvrdenie o prijatých splátkach zo dňa 17. 02. 2020, rozpis úveru, výpoveď zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 42674031139100 zo dňa 16. 09. 2019 spolu s doručenkou.
5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 17. 07. 2020, na ktoré sa nedostavil žalovaný, ktorého ospravedlnil jeho právny zástupca, preto súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Súd pri rozhodovaní vychádzal z výsluchu žalobcu a listinných dokladov nachádzajúcich sa v súdnom spise, najmä zo žiadosti/zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zmluvných podmienok, oznámenia žalovanému, prehľadu platieb a prehľadu úhrad.
6. Na pojednávaní žalobca uviedol, že on si na to už presne nespomína, bolo to pred jedenástimi rokmi. Asi niečo kupoval v spol. EXISPORT a rozprával sa s predavačom, s ktorým to aj dohadoval. Pravdepodobne nemal dosť finančných prostriedkov, a preto zobral tovar na splátky. Vedel koľko má platiť, pretože mu prišiel splátkový kalendár. Kreditná karta mu prišla neskôr poštou spolu s PIN kódom, nič iné mu neprišlo. Používal ju na bežné nákupy. Prestal platiť splátky z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Potom sa poradil so svojim zástupcom v tomto konaní, ktorý mu povedal, že už nemá nič platiť, lebo to už zaplatil. Ohľadom podpisu na zmluve a formulári o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere uviedol, že si už presne nespomína, mohol to podpísať, ale teraz sa tak určite nepodpisuje, nepamätá si, či to mohol takto podpísať.
7. Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.
8. Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.
9. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.
10. Podľa § 43a ods. 1 OZ, prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len návrh), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.
11. Podľa § 43c ods. 1 OZ, včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

-Pokračovanie-

12. Podľa § 44 ods. 1 OZ, zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.
13. Podľa § 44 ods. 2 OZ, prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.
14. Podľa § 451 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.
15. Podľa § 456 veta prvá OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.
16. **Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané**, že podľa Žiadosti/Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 11. 04. 2009 č. 2627073 11967032 (ďalej len „žiadosť“) časti „B“ bol spoločnosťou CETELEM SLOVENSKO, a.s., Bratislava, Panenská 7, IČO 35 787 783 (právny predchodca žalovaného) žalobcovi poskytnutý klasický úver vo výške 158,40 Eur, pri cene tovaru 175,98 Eur, priamej platbe 17,58 Eur, ktorý mal splácať v 9 mesačných splátkach po 17,60 Eur, prvá splátka splatná najneskôr 15. 05. 2009, termín splatnosti ostatných splátok 15. deň v mesiaci, RPMN 0 %, priem. RPMN 49,23 %.
17. Predmetná žiadosť obsahuje časť „C“ Kreditná karta, podľa ktorej ide o žiadosť klienta, aby ho právny predchodca žalovaného zaradil do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytol mu úverový rámec vo výške 700,-Eur (21 088,20 Sk) a vydal kreditnú kartu na jeho meno. Súčasťou tejto žiadosti bolo aj to, že klient vzal na vedomie, že jeho žiadosť o vydanie kreditnej karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania. Zároveň sa klient zaväzuje splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % mne poskytnutého úverového rámca, ak nebude dohodnuté inak, a to i telefonicky a súhlasí s platbami uvedenými v časti C1). Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C) dohodnuté inak a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B).
18. V časti C1) Kreditná karta je uvedená, že mesačná úroková sadzba je od 1,77 %, príklad RPMN: pri ročnej úrokovej sadzbe 21,24 %, pri úverovom rámci 700,-Eur, výške prvého čerpania 700,-Eur a pravidelnom mesačnom splácaní splátky vo výške 5 % z úver. rámca a bez poistenia je RPMN 29,25 %. Mesačný poplatok za správu úveru platný pri podpise žiadosti je 1,63 Eur. Úroková sadzba je poskytovaná od 21,24 % ročne, jej aktuálna výška je oznámená klientovi listom pri vydaní karty. Výška poistenia v bode 1 časti (nečitateľné) je 2,99 %.
19. V žiadosti je žalobca ako klient identifikovaný menom, priezviskom, rodným číslom, číslom OP, adresou trvalého bydliska, tel. číslom. Sú v nej uvedené aj údaje o jeho partnerke a jej dátum narodenia, počet detí, spôsob bývania, ako aj údaje o jeho zamestnávateľovi, rok nástupu do práce, pracovné zaradenie, tel. č. zamestnávateľa, čistý mesačný príjem žalobcu aj jeho partnerky a výška nájomného. Miesto spísania je uvedené v Banskej Bystrici dňa

-Pokračovanie-

11. 04. 2009. Na mieste určenom pre podpis klienta je nečitateľný podpis a nachádza sa tam aj podpis a pečiatka predajcu (spol. EXISPORT). Žalobca v žalobe uviedol, že to nie je jeho podpis. Za účelom preukázania pravosti podpisu nenavrhol (ani jeho zástupca) vykonať žiadny dôkaz. Na pojednávaní žalobca uviedol, že si nepamätá, či to podpisoval, mohol by to byť jeho podpis, teraz sa však podpisuje inak. Súd poukazuje na skutočnosť, že v tejto žiadosti sú uvedené také údaje, ktoré nie je možné získať napr. z OP, ale musel ich uviesť samotný žalobca. Preto súd neuveril tvrdeniu žalobcu, že žiadosť nepodpísal. Tento ani netvrdil, že údaje týkajúce sa jeho, jeho rodiny a prac. zaradenia, ktoré sú v žiadosti uvedené by boli nesprávne.
20. Podľa čl. I.-2. sa zmluva o úvere uzatvára ako záväzkový vzťah medzi klientom a Cetelemom podľa § 497 a nasl. ObZ. Podľa čl. II.-1.-2. sa žiadosť po jej riadnom vyplnení stáva návrhom na uzavretie zmluvy, ktorý predkladá klient Cetelemu priamo alebo prostredníctvom zmluvného predajcu. V tomto prípade bola zmluvným predajcom spol. EXISPORT (na žiadosti sa nachádza pečiatka a j podpis zamestnanca), takže námietka, že sa tam nenachádza podpis a pečiatka spol. CETELEM nie je relevantná.
21. Z doloženého potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov z úverového prípadu č. 42674031139100 vyplýva, že za obdobie od 22. 12. 2009 do 27. 03. 2019 bolo vyčerpaných spolu 5 869,-Eur, posledné reálne čerpanie (výber z ATM) bolo dňa 16. 07. 2016, následne je vo výpise uvedené iba poistenie platieb. Podľa potvrdenia o prijatí splátok registrovaných na úverovom prípade č. 42674031139100 za obdobie od 12. 01. 2010 do 11. 02. 2019 uhradil žalobca sumu 9 607,47 Eur, z toho sumu 3 016,-Eur za obdobie od 05. 01. 2017 do 11. 02. 2019 (24 platieb po 116,-Eur a jedna platba 232,-Eur).
22. Zo strany žalovaného bol súdu predložený listinný doklad bez uvedenia dátumu, ktorý mal byť adresovaný žalobcovi. Podľa tejto listiny mala byť žalobcovi doručená kreditná karta a v samostatnej zásielke PIN kód doporučené. Zároveň je tu uvedený úverový rámec maximálny 1 400,-Eur, aktuálny 700,-Eur, mesačná úroková miera 1,89 %, výška mesačnej splátky 35,-Eur a poistenie karty. Žalovaný súdu nepreukázal, že žalobcovi bola táto listina doručená resp. aspoň odoslaná. Žalobca pritom na pojednávaní uviedol, že mu bola doručená iba kreditná karta a PIN kód k nej a nič iné. Civilné sporové konanie je založené na kontradiktórnosti konania v nadväznosti na zásadu koncentrácie konania, ale pokiaľ zo strany žalovaného nebolo jeho tvrdenie podložené aj dôkazmi, je potrebné ho vyhodnotiť ako nepreukázané.
23. Žalovaný (jeho právny predchodca) pri vzniku právneho vzťahu vystupoval v pozícii dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na strane dlžníka (žiadateľa) vystupoval spotrebiteľ - fyzická osoba, ktorá neuzatvárala zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Preto právny vzťah, ktorý bol založený žiadosťou/zmluvou, má charakter spotrebiteľského vzťahu a súd na danú vec aplikoval aj ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy, pretože § 52 ods. 2 OZ, ako aj všetky ostatné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Akékoľvek odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva. Hoci zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je absolútnym obchodom podľa Obchodného zákonníka, vzhľadom na § 52 ods. 2 vety tretej OZ sa na všetky právne vzťahy, ktorých

účastníkom je spotrebiteľ (pričom v konaní nebolo sporné, že žalobca bol v postavení spotrebiteľa), vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to aj za predpokladu, že by sa inak riadili normami obchodného práva. Z uvedeného zákonného ustanovenia (v znení účinnom od 01. 04. 2015) vyplýva, že spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere predurčuje aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka nielen na ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, ale na posúdenie všetkých práv založených touto zmluvou, i keď ide o absolútny obchod. Súd poukazuje aj na aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. sp. zn. 3Mcd0 14/2014, sp. zn. 8Mcd0 13/2014), ktorý vyslovil, že § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia občianskeho práva, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia. Najvyšší súd SR v predmetných rozhodnutiach vyslovil, že aj keď toto zákonné ustanovenie nadobudlo účinnosť dňom 01. 04. 2015, právny predpis, ktorého je súčasťou, nemá prechodné ustanovenia, týkajúce sa tejto novely, a preto sa ich účinnosťou vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred dňom účinnosti tohto zákonného ustanovenia. Súčasne súd na danú vec aplikoval aj ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zaručujúce dlžníkovi ochranu jeho práv ako spotrebiteľovi, pretože podľa predloženej žiadosti/zmluvy mal byť žalobcovi poskytnutý spotrebiteľský úver.

24. Zmluva o úvere síce predstavuje obchodno-závazkový vzťah, ale pri jej posúdení súd, ako už je vyššie uvedené, vychádzal z ustanovení Občianskeho zákonníka, upravujúcich náležitosti návrhu na uzavretie zmluvy (kontraktačný proces). Podľa kogentnej úpravy, v rámci procesu uzatvárania každej zmluvy akákoľvek zmena oproti návrhu na jej uzavretie predstavuje nový návrh (§ 44 ods. 2 prvá veta OZ), ktorý podlieha akceptácii. V časti C1 žiadosti/zmluvy boli uvedené údaje o výške úroku ako od 1,77 %, tiež príkladný výpočet RPMN, kde sa počítalo s touto úrokovou sadzbou. V listine, ktorú žalovaný doložil (ale nepreukázal, že bola žalobcovi odoslaná a doručená) už je uvedená výška úrokovej miery 1,89 % mesačne (zákon č. 258/2001 Z.z. vyžaduje uvedenie ročnej úrokovej sadzby), teda vyššej ako v žiadosti/zmluve. Zároveň sú v nej uvedené dve výšky úverového rámca, čo spôsobuje pochybnosti o tom, aká je skutočná výška poskytnutého úveru. Listina vôbec neobsahuje údaj o RPMN ani priemernej RPMN. Tieto údaje sú pritom obligatónnymi náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z.). Akúkoľvek zmenu týchto údajov oproti údajom uvedeným v žiadosti/zmluve je potrebné chápať ako odmietnutie pôvodného návrhu a predloženie nového návrhu na uzavretie zmluvy so zmenenými podmienkami. Ako už súd uviedol, žalovaný nepreukázal, či žalobca akceptoval tento nový návrh a prijal ho tak, ako to majú na mysli všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka v zmysle § 43a a nasl. Podľa názoru súdu potom vôbec nedošlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to v dôsledku neprijatia návrhu na jej uzavretie. Vyhotovenie tejto listiny nie je možné považovať za platné uzavretie zmluvy, pretože ak by aj zmluva nebola vyhotovená na jednej listine, ktorá by obsahovala podpisy všetkých zmluvných strán, ale podstatné náležitosti zmluvy by boli uvedené na ďalšej listine, tak túto listinu by sme mohli považovať za súčasť zmluvy len v tom prípade, ak by obsahovala podpisy všetkých zmluvných strán. Takéto posúdenie nie je v rozpore ani s rozsudkom Súdneho dvora EÚ C-42/15, keď aj tento pripustil, že členské štáty si môžu vo svojej vnútroštátnej úprave upraviť podmienky tak, že zmluva o úvere musí byť vypracovaná písomne a podpísaná zmluvnými stranami a táto požiadavka sa vzťahuje aj na všetky náležitosti zmluvy, ktoré sú uvedené v čl. 10 ods. 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES. Účastníci občianskoprávných vzťahov sa od kogentných ustanovení uvedených v § 43a a nasl. nemôžu odchyliť; osobitný kontraktačný proces odlišný

od bežného uzavretia zmluvy môže ustanoviť iba zákon a nie dohoda strán. Ak by sa pripustila zmluvná sloboda aj vo vzťahu k mechanizmu uzavretia úverovej zmluvy, znamenalo by to, že žalovaný (jeho právny predchodca) v postavení veriteľa by mohol poskytnúť dlžníkovi spotrebiteľský úver za akýchkoľvek podmienok, o ktorých by dlžník v čase poskytnutia úveru (úverového rámca) nemal vedomosť, čo nie je v zmysle platnej právnej úpravy prípustné a k uzavretiu zmluvy by došlo bez akceptácie týchto nových podmienok zo strany dlžníka - spotrebiteľa.

25. Súd chce tiež poukázať a skutočnosť, že v rámci dojednania tohto záväzku, právny predchodca žalovaného žalobcovi žiadosťou vnútil aj iný úkon, než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu, teda získanie úveru na nákup tovaru. Z bodu „C“ žiadosti vyplýva iba to, že žiadateľovi (žalobcovi) môže byť niekedy v budúcnosti poskytnutý úver vo forme kreditnej karty a podpisom žiadosti nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu, ale iba k uzavretiu zmluvy o „klasickom“ úvere (časť „B“). Obsah žiadosti nezodpovedá ani tomu, aby tento záväzkový vzťah bol bezpodmienečne individualizovaný v zmysle § 4 ods. 2, ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. Listina obsahuje iba žiadosť klienta, ktorá svedčí možnosti o zmluvných strán dohodnúť sa na úverovej zmluve o poskytnutí úverového rámca. Právny predchodca žalovaného mal možnosť rozhodnúť v závislosti od posúdenia údajov uvedených klientom v súvislosti so žiadosťou a s posúdením priebehu splácania klasického úveru a potom oznámiť spotrebiteľovi prijatie žiadosti s údajom o poskytnutí úverového rámca. Žalovaný za účelom existencie tohto vzťahu však nepredložil súdu žiadne listinné dôkazy, na základe čoho k takémuto úkonu došlo. Pokiaľ bolo zámerom právneho predchodcu žalovaného uzavrieť so žalobcom aj iný (nový) záväzkový vzťah, mal to urobiť spôsobom, ktorý vyžadoval zákon č. 258/2001 Z.z. Konanie právneho predchodcu žalovaného, ktorý do jednej úverovej zmluvy včlenil aj klauzulu o poskytnutí ďalších osobitných finančných prostriedkov v závislosti od nejakých budúcich okolností je nevyhnutné hodnotiť ako nekalú obchodnú praktiku, ktorej nie je možné v právnom štáte poskytnúť právnu ochranu. Žalobca pritom nemal možnosť zaradenie o zoznamu žiadateľov odmietnuť, podpisom žiadosti bol do zoznamu zaradený automaticky.
26. K uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak nedošlo a navzájom poskytnuté plnenia medzi stranami je potrebné posúdiť ako bezdôvodné obohatenie, pretože boli poskytnuté bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 2 OZ).
27. Žalovaný v konaní vzniesol aj námietku premlčania, keď podľa neho žalobca nemá nárok na vrátenie čiastok uhradených viac ako dva roky pred podaním žaloby (07. 01. 2018). Tu súd podotýka, že žaloba bola na súd podaná dňa 05. 01. 2020, o čom svedčí doručka nachádzajúca sa v súdnom spise (č.l. 21). Žalobca si uplatnil vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie tri roky späť od podania žaloby, teda od 05. 01. 2017.
28. Predmetom konania je právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 OZ). Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 OZ). Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, teda keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. (Uznesenie NS SR 8 Cdo/163/2018 zo dňa 22. 05. 2019).

29. Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, kedy musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky predpokladané zákonom. Ide o konkrétny úsek, ktorý má stanovený začiatok svojho plynutia, pričom jeho dĺžku určuje zákon a nie je možné ho zmeniť. Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe, ako aj v objektívnej dobe. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr než objektívna premlčacia doba. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna doba nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. Subjektívna premlčacia doba na uplatnenie tohto práva začne veriteľovi plynúť v okamihu, keď sa dozvie také skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodíť, že k bezdôvodnému obohateniu na jeho úkor došlo a kto sa na jeho úkor obohatil; pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná) vedomosť veriteľa o predmetných skutkových okolnostiach a nie len predpokladaná vedomosť, pričom nie je ani rozhodujúce, že sa veriteľ o týchto skutkových okolnostiach mohol dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. Je skôr logické, že keby žalobca v čase poslednej platby vedel, že ide o bezdôvodné obohatenie, platbu by nevykonal (preto zaplatenie platby svedčí skôr o opaku, teda že v tom čase ešte nevedel, že ide o bezdôvodné obohatenie). Súd pritom vychádzal aj rozsudku tunajšieho súdu č.k. 6Csp/3/2019-386 zo dňa 10. 09. 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22. 11. 2019, z ktorého vyplýva, že podaním (zmenou žaloby) zo dňa 10. 09. 2019 sa žalobcovia (jedným z nich bol aj žalobca v tomto konaní) okrem iného domáhali určenia, že spotrebiteľský revolvingový úver č. 42674031139100 je bezúročný a bez poplatkov z titulu zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 11. 04. 2009, ktorá zmena žaloby nebola pre hospodárnosť konania pripustená, pretože v dovtedajšom priebehu konania nebol zmluvný vzťah, ktorý mal byť založený zmluvou zo dňa 11. 04. 2009 skúmaný. V predmetnom konaní bol v júli 2019 súdu doručený návrh na zmenu žaloby, ktorým sa žalobcovia domáhali vydania bezdôvodného obohatenia týkajúceho sa aj revolvingového úveru č. 41674031139100, keď vychádzali z predpokladu, že úverový vzťah uzavretý na základe zmluvy z roku 2015 bol pokračovaním úverového vzťahu č. 41674031139100 z predchádzajúceho obdobia. V dôsledku skutkových zistení, že ide o dva rôzne úverové vzťahy zobrali potom žalobu v časti bezdôvodného obohatenia týkajúceho sa úverového vzťahu č. 41674031139100 späť a súd konanie v tejto časti zastavil. Súd sa potom javí ako logické, že žalobca si žalobou v tomto súdnom konaní uplatnil nárok nielen v objektívnej trojročnej, ale aj v subjektívnej dvojročnej dobe, keď o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel najskôr po 11. 02. 2019 (posledná platba) odkedy do podania žaloby (05. 01. 2020) dva roky neuplynuli a žalobca si uplatňoval iba platby tri roky spätne od podania žaloby, takže ním uplatnený nárok súd nepovažuje za premlčaný.
30. Ak by však aj bolo preukázané riadne uzavretie úverovej zmluvy, tak táto by nespĺňala náležitosti vyžadované v § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. (neuvedená ročná úroková sadzba, RPMN? priem. RPMN), úver by sa z týchto dôvodov považoval za poskytnutý bez úroku a poplatkov podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. a žalovaný by mal tiež nárok na vrátenie iba tých finančných prostriedkov, ktoré žalobcovi skutočne poskytol.
31. Súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 3 016,-Eur.
32. Na záver súd poznamenáva, že samotným východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá v nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za akých dochádza ku vzniku záväzku, väčšiu

profesionálnu skúsenosť dodávateľa, jeho lepšiu znalosť práva, ľahšiu dostupnosť právnych služieb a so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Zákonodarca sa preto pokúsil vyrovnať túto faktickú nerovnosť cestou práva - formou obmedzenia autonómie vôle. Súkromné právo garantuje každému, čo najširšiu mieru možnosti slobodného konania. Na jednej strane ju garantuje každému, ale na druhej strane ju musí u niektorých obmedziť, aby bola zaručená všetkým. Zo stretu autonómie vôle a z idey rovnosti potom vyplýva ochrana slabšej zmluvnej strany s cieľom dosiahnutia vyváženej pozície, teda spravodlivosti či rovnováhy zúčastnených záujmov. Vo vzťahoch, v ktorých vystupujú strany, ktorých pozície sú značne nerovnovážne (napr. vzťah dodávateľa so spotrebiteľom), sa nemožno uspokojiť s tým, že obom stranám budú poskytnuté rovnaké právne prostriedky, teda formálna rovnosť, lebo v skutočnosti nerovnosť prostriedkov na začiatku spôsobuje nerovnosť vo výsledku samotnom. Riešenie tejto situácie je potom možné vidieť v nerovnovážnej úprave subjektívnych práv a povinností účastníkov súkromnoprávneho vzťahu tým, že slabšej zmluvnej strane (typicky spotrebiteľovi) je priznaných viac práv a silnejšej zmluvnej strane (dodávateľovi) je uložených viac povinností. Účelom danej právnej úpravy je snaha o dosiahnutie skutočnej rovnováhy tým, že budú právne vyrovnané východiskové ekonomické, informačné a iné rozdiely, ktoré medzi stranami existujú, teda aby bolo možné rovnosť dosiahnuť, je nutné nerovnosť východiskových pozícií korigovať zákonnou úpravou práv a povinností. Okrem uvedenej úpravy práv a povinností možno navyše od dodávateľa vyžadovať, aby sa vo vzťahu k spotrebiteľovi choval vo všeobecnosti poctivo. Pokiaľ týmto spôsobom dodávateľ nepostupuje, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť konania dodávateľa a nemožno mu poskytnúť právnu ochranu. Aj za týmto účelom bola v Civilnom sporovom poriadku zavedená „ochrana slabšej strany“ - spotrebiteľa. Je to hlavne z toho dôvodu, že spotrebiteľ často sám nevie, aké má práva, čo všetko a akým spôsobom musí namietat prípadne preukazovať pri svojich tvrdeniach.

33. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalobcovi ako strane v konaní úspešnej v celom rozsahu priznal nárok náhradu trov konania voči žalovanému. O výške náhrady účelne vynaložených trov konania bude podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku je **p r í p u s t n é** odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na tunajší súd (§ 362 ods. 1, 2 CSP).
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

-Pokračovanie-

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).

Brezno, 17. júla 2020

JUDr. Anna Hýseková
sudkyňa